

UN CAPÍTOL DE LA PETITA HISTÒRIA DE LA CAPELLA DELS DOLORS

Francesc Camín i Bonet, monjo de Poblet i corrector dels Dolors.
1785 - 1854.

En el llibre *Registre de Baptismes* de la parròquia de Santa Maria de Mataró, núm. 22, foli 218, anotació 393, consta el baptisme de Francesc Camín i Bonet. Literalment diu el que segueix:

“Als vint i quatre de octubre de 1785, Francisco de Paula, Rafel, Cugat, nat lo dia antes. Fill de Joan Camín, Apotecari de Mataró i de Francisca Bonet de Barcelona. Padri el Rev. Josep Camín, Pvre. Resident de Santa Maria”.

La família Camín era una antiga família mataronina d'apotecaris, amb Casal al carrer d'En Pujol, cantonada al carrer de Santa Maria, casal desaparegut fa uns quants anys. Tot i amb això perdura encara la Farmàcia, avui coneguda amb el nom de "La Creu Blanca" i regentada per la Sra. Teresa Coll.

Com indica la inscripció del baptisme de Francesc Camín el seu padri era el prevere Josep Camín, oncle seu. També era sacerdot un altre germà del seu padri, Manuel Camín i Campllonch, ecònom de l'Ametlla, molt vinculat al culte mataroní de les santes Juliana i Semproniana i autor de diversos escrits referents a ell, publicats a l'últim terç del segle XVIII. També fou oncle dels Camín el Dr. Llorenç Campllonch, corrector de la Congregació dels Dolors, el retrat del qual es conserva a la sagristia de la capella.

El jove Francesc Camín entrà al noviciat de Poblet el 17 de desembre de 1804, durant l'abadiat del P. Casanovas, i professà a l'orde del Císter l'any 1805. Rebé els ordes menors i la tonsura de mans de l'abat esmentat el 1er. de març de 1806 i l'arquebisbe de Tarragona Romuald de Mon i Velarde l'ordenà de diaca l'any 1808 i de prevere el 1809.

Fou director espiritual i confessor de monges i en diverses ocasions actuà de delegat per la vestició d'hàbits a Vallbona de les Monges, monestir del qual fou director espiritual l'any 1826. Guanyà les oposicions pel càrrec de lector de Filosofia i Teologia al monestir de Rueda l'any 1832.

Durant la Guerra del Francès els monjos hagueren d'abandonar Poblet. Francesc Camín vingué aleshores a Mataró i exercí el seu sacerdoci a Santa Maria. Acabada la guerra retornà a Poblet. L'any 1835, quan l'exclaustració, es trobava a Rueda, on havia estat desterrat per les seves idees carlistes.

A partir del 1835 es reintegrà a Mataró. L'any 1839 obtingué el Benefici de Sant Esteve i fou nomenat corrector de la Congregació dels Dolors, que regí fins l'any 1853. Portà a terme una gran activitat sacerdotal, restaurà la capella dels Dolors i organitzà els cultes amb gran esplendidesa.

Aquí s'ha de dir que caldria fer un estudi dels monjos exclaustrats que residiren a Santa Maria i de la seva capacitat intel·lectual, ja que convertiren la parròquia en una mena de monestir, on era possible fins i tot cursar estudis eclesiàstics i musicals, com s'ha pogut constatar en la investigació feta per conèixer la biografia de Mn. Manuel Blanch.

L'any 1848 prengué possessió de la Rectoria de Santa Maria el Dr. Gabriel Batllellé i volgué controlar i ordenar totes les activitats de la Parròquia. Les actuacions de la Congregació dels Dolors, dirigida per Francesc Camín, realitzades amb independència del nou rector originaren un greu conflicte que no finalitzà fins que un nou decret del pare general dels Servites nomenà perpètuament els rectors de la Parròquia com a correctors de la Congregació dels Dolors.

El decret (1853) motivà la dimissió del pare Camín, que a la vegada volgué justificar documentalment totes i cada una de les seves actuacions a la capella. El fet ens permet l'estudi d'unes importants restauracions efectuades. Factures del fuster Caballol, del daurador Brau, de l'escultor Cabot, de l'argenter Fàbregas, etc., relacionen els treballs efectuats principalment a l'altar del cambril i l'escaparata. Però d'entre tots els treballs destaca l'execució de la nova testa de la imatge de la Mare de Déu dels Dolors, obra de l'escultor Lluís Vermell i Busquets.

En la documentació que hem examinat no hem pogut trobar la causa que va motivar les anteriors restauracions. Però el fet ens fa pensar en un possible incendi, que a la vegada justificaria l'estat de ressecament de les teles d'Antoni Viladomat de la capella, abans de la seva restauració. El restaurador Sr. Ramon Gudiol manifestava aleshores que el gran ressecament de les teles no era possible únicament pel fum de la cera i preguntava si teníem constància d'algun foc.

L'escultor Lluís Vermell havia nascut a Sant Cugat del Vallès el 10 de novembre de 1814 i, en quedar orfe, va entrar a la Casa de Caritat i Hospital de la Santa Creu de Barcelona, i després al Seminari. Aprengué dibuix i pintura i féu estades a Roma, on treballà a la basílica de Sant Pau, a Nàpols i a Florència. Viatjà també per tot Espanya i Portugal. S'establí una temporada a Mataró, dedicant-se a pintar miniatures d'una meticulositat quasi fotogràfica, en les quals hi feia constar *hecho sin màquina* ja que en aquell temps ja es coneixia *la portentosa màquina de Daguerre*. En un àlbum de l'escultor, a manera de referència de treballs fets, hi figuraven anotades diverses famílies mataronines, les famílies Gallifa, Martí Cabanyes, Adan, que encara conserven obres fetes per Lluís Vermell. Col·laborà també amb Jaume Isern; l'àlbum titulat *Glòria a Mataró y San Cugat*, conservat a la Biblioteca de la Caixa d'Estalvis, explica aquesta col·laboració.

El *Diccionario Biográfico de Artistas de Cataluña* (Barcelona, 1954) indica que el cap de la *Virgen de los Dolores, para el templo de Santa Maria de Mataró es una obra grandemente influida por el estilo de Miguel Angel*. El mateix autor assegurà que era l'única escultura de la qual se sentia plenament satisfet des del seu retorn de Roma. L'obra agradà molt al pare Camín que li encarregà també una altra imatge de la Mare de Déu dels Dolors.

El retrat de Vermell fou col·locat a la Galeria d'Excursionistes Il·lustres del Centre Excursionista de Barcelona i fou biògraf seu l'arquitecte i literat Bonaventura Bassegoda.

Al Museu Arxiu de Santa Maria es conserva l'esborrany d'una carta del Dr. Batlleuvel en la qual demanava al Sr. bisbe el trasllat a la parròquia de Santa Maria de Mataró per tal de fugir dels *aires malsanos* de Sant Pau de Barcelona. Ben poc durà la seva estada a Mataró, on trobà la mort l'any 1854 en l'epidèmia del còlera, que segà també la vida del monjo Camín.

La família Camín, a la casa de Mataró, conservava la cambra del monjo Francesc amb ornaments i llibres procedents en part de la Biblioteca de Poblet. Alguns d'aquests llibres han estat donats per la família Camín al Museu Arxiu de Santa Maria, per conducte del Sr. Antoni Pineda.

Rafael Soler i Fonrodona.